

Προς: Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

κ. Χατζηδάκη

Κοιν.: Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων

κ. Αραβώση

Αρ. πρωτ.:298

Θέμα “Παράνομη αλιεία και παράνομο εμπόριο προστατευόμενων ειδών ελασμοβράγχιων στην Ελλάδα”

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Σας αποστέλλουμε αυτή την επιστολή εκ μέρους της Περιβαλλοντικής Οργάνωσης iSea και του Πανεπιστημίου Πατρών με αφορμή τη πρόσφατη έρευνά μας [Assessing multiple sources of data to detect illegal fishing, trade and mislabelling of elasmobranchs in Greek markets](#).

Στόχος της έρευνας αποτελεί η σκιαγράφηση της αλιείας και του εμπορίου καρχαριών και σαλαχιών. Καθώς εντοπίζεται σημαντικό έλλειμμα επιστημονικής γνώσης σχετικά με το ζήτημα, αξιοποιήθηκαν πολλαπλές πηγές δεδομένων, όπως τα επίσημα στοιχεία εκφορτώσεων, εισαγωγών και εξαγωγών, η σχετική νομοθεσία, αναλύσεις δειγμάτων που συλλέχθηκαν από ιχθυόσκαλες και ιχθυοπωλεία, αλλά και δεδομένα που προέκυψαν από τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης.

Από τα αποτελέσματα προέκυψαν τα παρακάτω συμπεράσματα:

1. το παράνομο εμπόριο ελασμοβράγχιων αποτελεί μια πραγματικότητα στην Ελλάδα με πολλαπλά περιστατικά αλίευσης ειδών που προστατεύονται από την περιβαλλοντική νομοθεσία να εμφανίζονται στα Μέσα Κοινωνική Δικτύωσης, που πιθανώς αποτελούν μόνο ένα μικρό τμήμα του συνόλου των αντίστοιχων περιστατικών.
2. η λανθασμένη σήμανση προϊόντων ελασμοβράγχιων ανέρχεται στο 60% με πιο κοινό παράδειγμα την πώληση του Κρισίμως Κινδυνεύοντος [Γλαύκου ή Μπλε Καρχαρία](#) (*Prionace glauca*) ως Γαλέου (*Mustelus spp.*), αλλά και την πώληση προστατευόμενων ειδών, όπως ο [Εξαβράγγιος](#) καρχαρίας ως γαλέος (είδος που προστατεύεται με βάση το [Π.Δ. 67/1981](#)).
3. η ισχύουσα νομοθεσία εμφανίζει πολλά κενά με χαρακτηριστικό το γεγονός ότι τα ελασμοβράγχια (καρχαρίες και σαλάχια) εκφορτώνονται σε 3 κατηγορίες (Βάτοι, Γαλέοι, Σκυλοψαράκια), ενώ μπορούν να πωληθούν σε 17 διαφορετικές κατηγορίες μεταξύ των οποίων και κατηγορίες προστατευόμενων ειδών, όπως ο [Ρυγχοκαρχαρίας](#) (*Isurus oxirinchus* που προστατεύεται από τη Σύμβαση της Βαρκελώνης), οι οποίες εξ αρχής δεν θα έπρεπε να βρίσκονται στη λίστα. Τα κενά αυτά συντηρούν τη παράνομη αλιεία και το εμπόριο ελασμοβράγχιων στην Ελλάδα.

www.isea.com.gr

Η αξιοποίηση πολλαπλών πηγών πληροφόρησης ανέδειξε την έλλειψη ορθής διαχείρισης της αλιευτικής δραστηριότητας στην Ελλάδα, αλλά και την ασυνέχεια μεταξύ της περιβαλλοντικής και αλιευτικής νομοθεσίας με αποτέλεσμα τη μη εφαρμογή από τους εμπλεκόμενους. Με βάση τα αποτελέσματα προτείνουμε συγκεκριμένες ενέργειες από τους αρμόδιους κρατικούς φορείς που θα βοηθήσουν στην εξάλειψη τέτοιων φαινομένων και στην αποτελεσματικότερη προστασία των ελασμοβράγχιων στην Ελλάδα.

1. την εναρμόνιση των κατηγοριών εκφόρτωσης με τις κατηγορίες πώλησης και την αφαίρεση όλων των προστατευόμενων ειδών από τις λίστες
2. την εκπαίδευση επαγγελματιών αλιέων τόσο στην ισχύουσα νομοθεσία, όσο και στην αναγνώριση και απελευθέρωση ελασμοβράγχιων
3. τη εκπαίδευση των αρμόδιων αρχών στην ισχύουσα νομοθεσία και στην αναγνώριση των προστατευόμενων ειδών ελασμοβράγχιων, καθώς και την αύξηση των ελέγχων που θα μειώσει σημαντικά το κέρδος από την παράνομη αλίευσή τους
4. τη θέσπιση προγράμματος ιχνηλασιμότητας για τα αλιευτικά προϊόντα που θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα λανθασμένης σήμανσης

Στις ελληνικές θάλασσες φιλοξενούνται 67 είδη καρχαριών και σαλαχιών, πολλά από τα οποία απειλούνται, ενώ 25 είδη προστατεύονται από την Εθνική Νομοθεσία, Διεθνείς Συμβάσεις και Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς. Παρά τη μεγάλη αφθονία ειδών που εντοπίζεται στις ελληνικές θάλασσες, οι γνώσεις μας σχετικά με τη βιολογία και την οικολογία τους είναι ιδιαίτερα ελλιπείς και απαιτείται ο συνδυασμών πολλαπλών πηγών για την απόκτησή τους.

Οι καρχαρίες και τα σαλάχια έχουν παρουσία στις θάλασσες του πλανήτη μας εδώ και σχεδόν μισό δισεκατομμύριο χρόνια. Η σημασία τους για τα θαλάσσια οικοσυστήματα είναι τεράστια, καθώς στην πλειονότητά τους αποτελούν κορυφαίους θηρευτές και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στα θαλάσσια τροφικά πλέγματα. Με βάση την [πρόσφατη έκθεση του IUCN](#) τουλάχιστον το 50% του πληθυσμού των βάτων και το 54% των καρχαριών βρίσκεται σε κίνδυνο. Κύρια αιτία είναι η υπεραλίευση, που σε συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά ζωής αυτών των ειδών (χαμηλοί ρυθμοί αναπαραγωγής κυρίως λόγω αργής ανάπτυξης, γεννητικής ωρίμανσης και χαμηλής γονιμότητας), έχει φέρει τους πληθυσμούς τους σε αυτήν τη θλιβερή κατάσταση.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για το χρόνο σας και παραμένουμε στη διάθεση σας για διευκρινήσεις, ενώ θεωρούμε σημαντικό να οριστεί μια συνάντηση για την καλύτερη επικοινωνία των αποτελεσμάτων, αλλά και για συζήτηση επί των προτάσεων μας.

Εκ μέρους της iSea

Ιωάννης Γιώβος

Εκ μέρους του Πανεπιστημίου Πατρών

Δημήτριος Κ. Μουτόπουλος